

XORIJIY TILLARNI O'RGANISHDA QO'LLANILADIGAN KOMMUNIKATIV METODLAR VA DUCH KELINADIGAN QIYINCHILIKLAR

Fazliddinova Jasmina

otaboyeva_a@nuu.uz

Annotatsiya. Ingliz tilini bilish chet tillarini o'rganuvchilar, shuningdek, ona tilida so'zlashuvchilarning so'z boyligi bilan belgilanadi. O'z so'z boyligini kengaytirish muhim bo'lsa-da, bu turli qiyinchiliklarni keltirib chiqaradi, ayniqsa ingliz tili bo'lmagan o'quvchilar uchun. Lug'at boyligi past bo'lgan o'quvchilar maktab darajasida til ko'nikmalari, tilshunoslik, adabiyot va tarjima bilan bog'liq bo'lgan bir nechta kurslarda yetarlicha qoniqarli akademik natijalarga erisholmaydilar. Ushbu maqola, xususan, ingliz tilini o'rganishda duch keladigan muammolarni o'rganishga qaratilgan va potentsial muammolarni minimallashtirish uchun ba'zi lug'at o'rganish strategiyalarini ilgari suradi.

Kirish. Yigirmanchi asr oxirlariga kelib, ingliz tili jahon ahamiyatiga ega til maqomi nihoyatda mustahkamlandi. Bugungi kunda xorijiy tillarni bilish ko'nikmasi professional ta'limning ajralmas qismlaridan biri o'lib bormoqda. Turli sohadagi mutaxassislar chet ellik hamkorlar bilan hamkorlik qilib ko'rsatkichi yuqori bo'lganligi sababli, ulardan til o'rganishga bo'lgan talab yuqoridir. Zamonaviy jamiyatda chet tillari kasbiy ta'limning muhim tarkibiy qismiga aylanmoqda. Bunday bilimlarni insonlar dastlab maktab, kolej, litsey keyinchalik insitutlarda, o'quv kurlarida yoki mustaqil ravishda xorijiy tilni o'rganishga yordam beruvchi asosiy ma'lumot to'plagan holda o'rganadilar.

Til asosiy aloqa vositasidir, usiz inson jamiyatning borligi va rivojlanishini tassavur qilish qiyin. Bugungi kunda bizning dunyomizda iltimoiy munosabatlarda katta o'zgarishlar bo'layotgan bir pallada aloqa axbarot vositalari o'quvchilarning kommunikativ malakasini oshirishni talab qiladi. Ular muloqotning boshqa ishtirokchilar bilan o'zaro muloqot qilish jarayonida turli vaziyatlarda fikrlarini almashishi, til va so'zlashuv normalarini to'g'ri ishlatishni taqazo etadi. Bunday sharoitda, xorijiy tilning asosiy maqsadi kommunikativ qobiliyatni shakllantirishdir, ya'ni chrt tilida shaxslararo madaniyatlararo muloqotni amalga oshirishni talab etiladi.

Yigirmanchi asrning oxirlariga kelib, ingliz tilida jahon ahamiyatiga ega til maqomi nihoyatda mustahkamlashadi.

Dunyoning aksariyat maktablarida uni o'rganish majburiy bo'lib qoldi va o'qitish metodikasi sakrash va chegaralar bilan rivojlana boshladi. Ingliz tilini mustaqil o'rganishning birinchi usuli paydo bo'lishiga sabab bo'lgan kurslarga borish hammaning ham imkoniyatiga ega emas. Keyinchalik, ko'plab mualliflar ingliz tilini o'rganishning samarali dasturini mustaqil ravishda yaratishga harakat qilishdi.

Hozir juda mashhur bo'lib, ko'plab yoshlarimizga ingliz tilini o'rgatadiga booknomy kitobi haqida gaprsak. Booknomy kitoblari Amerika ta'lim texnologiyasi asosida yaratilgan bo'lib ingliz, rus, koreys, arab yoki turk tillarini grammatika va so'z yodlashlarsiz, shunchaki eshitish hamda kitobdan kuzatib borish orqali, atigi 6 oyda o'rganib, erkin gapirish imkonini beradi. Metodikaga 2016 yilda asos solingan. 2017 yilda Andijon shahrida joylashgan "GOOD CLUB" innovatsion til maktabida 374 nafar o'quvchilarda sinovdan o'tkazilgan. Natijaga ko'ra, barcha o'quvchilar o'rgangan tillarida erkin gapira olganlar va Booknomy kompaniyasi ushbu metodni ommaga taqdim etib, 2021 yilga qadar 50 000 mingdan ziyod o'quvchilarga tillarda erkin gapirishlariga yordam bergan. Ushbu kitob qanday qilib 6 oyda tillarni o'rgatishi, nega ishonch bilan til o'rganish istagida bo'lgan barchaga tanlagan tillarida erkin gapirishlariga 100% kafolat berayotgani haqidagi ma'lumotlar oshkor qilindi. Unga ko'ra, Booknomy kompaniyasi 2021 yil avlod kitoblari uchun maxsus mobil ilova yaratgan. Hamda 2021 yil avlod kitoblari Amerika, Turkiya va Misr Arab davlatlari tilshunoslari tomonidan qayta tahrirlanib, unga haqiqiy inglizlar, turklar va arablar ovoz bergan. Bundan tashqari, kitobga bir qancha o'zgarishlar, qo'shimchalar kiritilgan va 6 oylik darslar Booknomy mobil ilovasiga joylangan, bundan tashqari uyda turgan xolda, booknomy kitobini buyurma qilib, 24 soat ichida bu kitob qo'limizda yetib keladi.

Xulosa. Xulosa qilib, aytganda yuqori darajali umumiy-kasbiy madaniyatga, ijtimoiy faolikka, mustaqil fikrlashga, o'z vazifalarini qiyinchiliklarsiz hal qila olish qobiliyatiga ega bo'lgan, yetuk mutaxassislarni tarbiyalash uchun bugungi kunda o'qituvchilarimiz zamonaviy yangi innovatsion pedagogik texnologiyalardan foydalanishlari ta'lim tarbiyaning sifat va samaradorligini oshirishning asosiy omili ekanligini, buni esa davr talab etayotganligini tushunib yetishimiz lozim.